

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Повишаване на ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав

СОЦИОЛОГИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

АНАЛИЗ - ИЗВОДИ – ПРЕПОРЪКИ

**ПРОЦЕДУРА: BG05SFOP001-2.025 ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В
ПРОЦЕСИТЕ НА ФОРМУЛИРАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО**

**ПРОЕКТ: BG05SFOP001-2.025-0003-C01, Проект „Повишаване ролята и отговорностите на
гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“**

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“

м. януари 2023 г.

Настоящото социологическо изследване е проведено по поръчка на Фондация НИКОЛАЕВКА, като част от проекта „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските социален фонд.

Целта на изследването е да се установят нагласата, мненията и вижданията за местното самоуправление и за гражданското участие при формиране на политиките за развитието на община Белослав.

Изследването обхваща четири групи респонденти :

- 1) представители на държавната и общинската администрация;
- 2) представители на неправителствения сектор;
- 3) представители на бизнеса (фирмите, действащи в общината) и
- 4) гражданите от община Белослав.

Време на провеждането: м. декември 2022 г – м. януари 2023 г.

Дейностите в този период са:

1. Подготовка на изследването: 01 – 10 декември 2022 г. , включваща:

- 1) подготовка на теоретичен модел – обработка на документи;
- 2) статистически модел – определяне на извадката на респондентите;
- 3) разработване на въпросници – анкетни карти;
- 4) формиране и подготовка на екип за теренното изследване и др. съпътстващи дейности.

2. Теренно изследване – анкетиране на респондентите: 10 – 22 декември 2022 г.

3. Обработка и анализ:

1) Обработка на получените данни: 2 - 15 януари 2023 г.

- Подготовка за набиране и обработване на анкетните карти: преглед и кодиране;
- Набиране на данните в електронни таблици;
- Обработка (изчисления – таблици и графики).

2) Анализ и подготовка на доклад за резултатите от социологическото изследване: 15 – 31 януари 2023 г.

Теоретичен модел

Основна задача

Изследване и анализ на нагласата, мненията, оценките и вижданията на респондентите от различните целеви групи относно местното самоуправление и на гражданското участие при формиране на политиките за развитието на община Белослав, с цел: осмисляне на ситуацията и на основата на направените изводи да се предложат форми и средства за гражданското участие и легитимно гражданско представителство в процеса на местното самоуправление

Обект/ целеви групи

Обект на изследването включва четири групи:

- 1) представители на държавната и общинската администрация - 10 бр.
- 2) представители на неправителствения сектор – 10 бр.
- 3) представители на бизнеса (фирмите, действащи в общината) – 7 бр., и
- 4) пълнолетното население на община Белослав – 100 бр.

Обем на генералната съвкупност и извадката:

На основата на проучване на статистически данни обема на генералната съвкупност и извадката имат следните стойности:

Генерална съвкупност – 12671 пълнолетни граждани.

Извадка – 100 респондента.

Доверителна вероятност – 95% / 0,05

Доверителен интервал, грешка - $\pm 7,21\%$, при отговори = 50%

Регистрация на респондентите и първичната информация

Регистрацията на респондентите е чрез претеглена двустепенна гнездова извадка, чрез конкретно изработена матрица по метода на Ласло Киш.

Набирането на информацията е реализирано чрез пряко стандартизирано интервю/анкета „лице в лице“ в дома на граждани от община Белослав и по месторабота с представители на държавните и общински институции, представители на НПО/ СНЦ и представители на фирми.

Хипотези

1. Представителите на администрацията, НПО и бизнеса обикновено заявяват публично положителни оценки за състоянието на местното самоуправление и дават положителни оценки за дейността на институциите, което е индикатор за автоцензура, зависимост и пасивност.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. Гражданите демонстрират колебания между положителните и негативните оценки, липса на ясна представа за местното самоуправление и ниска мотивация за активното участие в него.

Конкретизация на анализа

- 1. Общ профил на изследваното население**
- 2. Самооценка на личния стандарт на живот**
- 3. Оценка на населението за общината и населеното място**
- 4. Оценка за местното самоуправление и местните институции на респондентите от различните целеви групи: пълнолетното население от община Белослав, представители на НПО/ СНЦ, на бизнеса – фирми, действащи в общината и на държавната и общинска администрация.**
- 5. Разработване на аналитичен доклад и препоръки.**

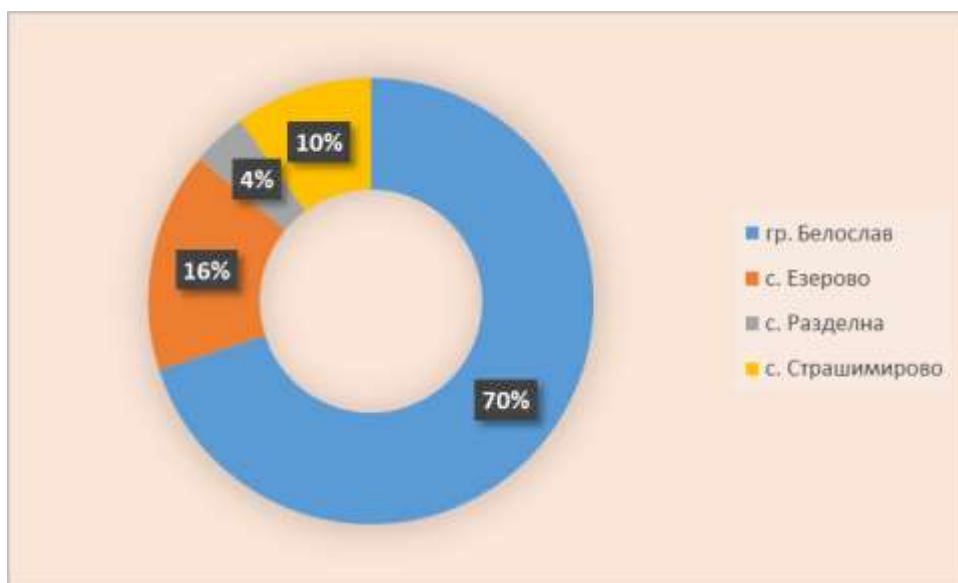

1. Общ профил на изследваното население

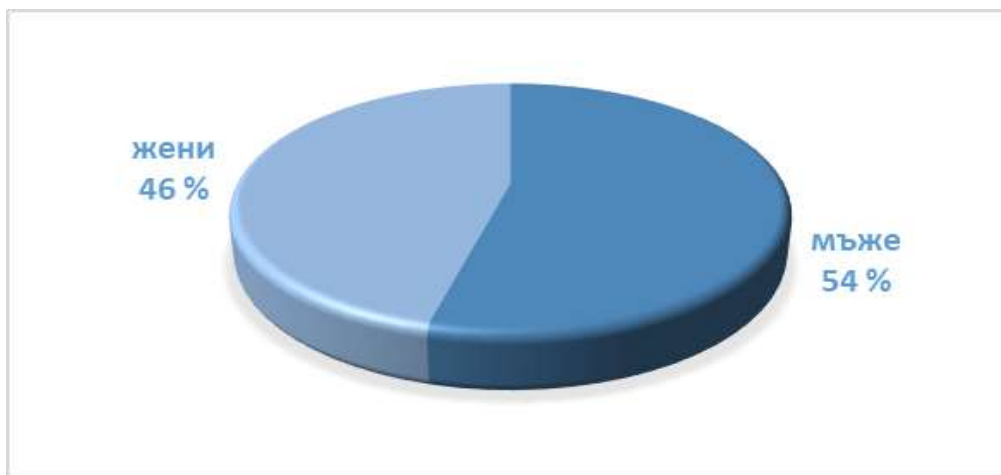
Разпределение на извадката по селища

Получените резултати, напълно съответстват на разработения модел за претегляне на извадката, съгласно със статистическите данни за пълнолетното население в Община Белослав, въз основа на които разпределението на селища е:

Разпределение по пол

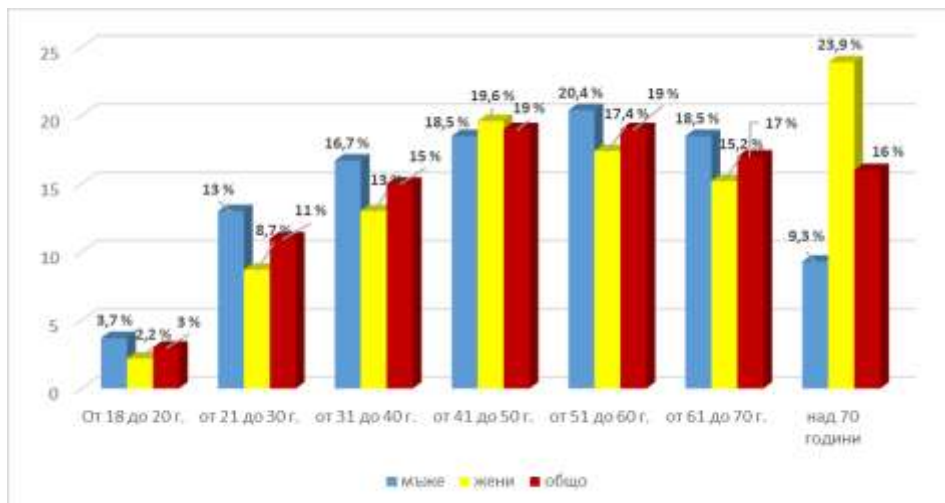
По този показател обаче е допуснато отклонение в рамките на 3, 5 %. Допуснати са пропуски в изпълнението на матрицата за подбор на изследваните лица в гр. Белослав, където отклонението е от 5,3 % и поради по-големия дял от общата извадка – 70 % се е отразило съществено върху общия резултат, който въпреки всичко е в рамките на допустимото отклонение за представителна извадка.

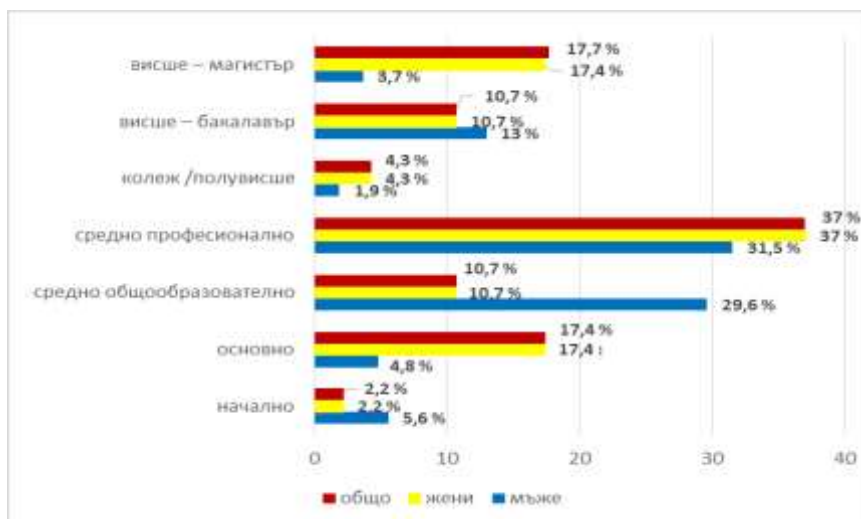
Разпределение по възрастови групи

Въпреки отчетеното отклонение по пол, при разпределението по възраст в отделните групи то е значително по-ниско – между 0,3 и 1,5 %. От получените резултати е очевидно, че всички възрастови групи са добре представени, както следва:

Разпределение по образователен ценз

По този показател ни дава основание да заключим, че допустатия пропуск при изпълнението на матрицата се отнася не само при изпълнението ѝ по пол, което е обяснимо с готовността на гражданите да се отзоват на поканата за интервюиране, но и при случайния подбор на гнездата. Това се отразява в големия обем на представените в извадката хора с висше образование, но поради това, че не разполагаме с актуална статистическа информация не се ангажираме да отбележим нивото на отклонението. За нас по-важно е, че всички групи по образование са обхванати достатъчно и ако се наложи в анализа да търсим профил на отговорът по този показател, то разполагаме с данни, които са необходими за това.

Разпределение според ангажираността на респондентите

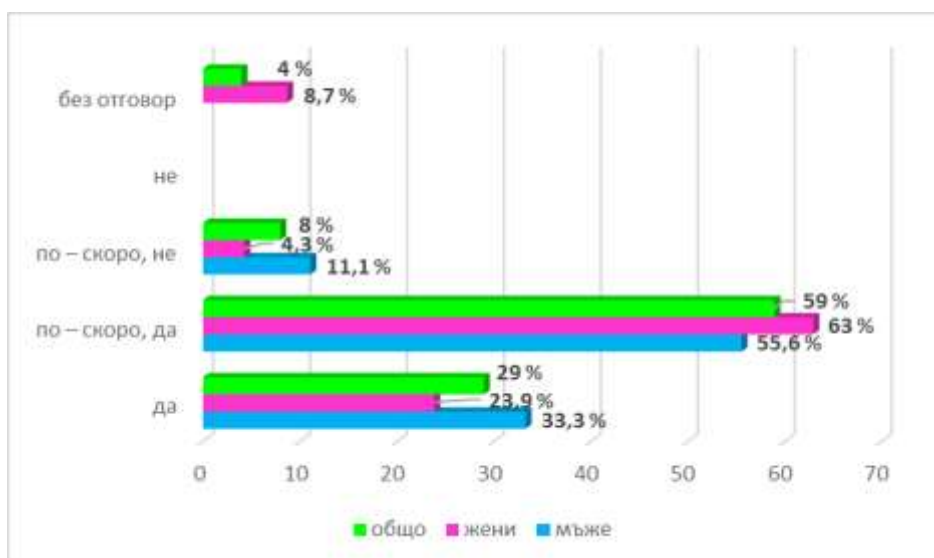
И по този показател може да се каже, че групите на работещи, пенсионери и учаци (макар и работещи) са добре обхванати и разполагаме с данни за един надежден анализ според ангажираността на населението.

2. Как живеят хората в община Белослав?

Самооценка относно личния стандарт на живот

За Вас лично може ли да се каже, че живеете добре?

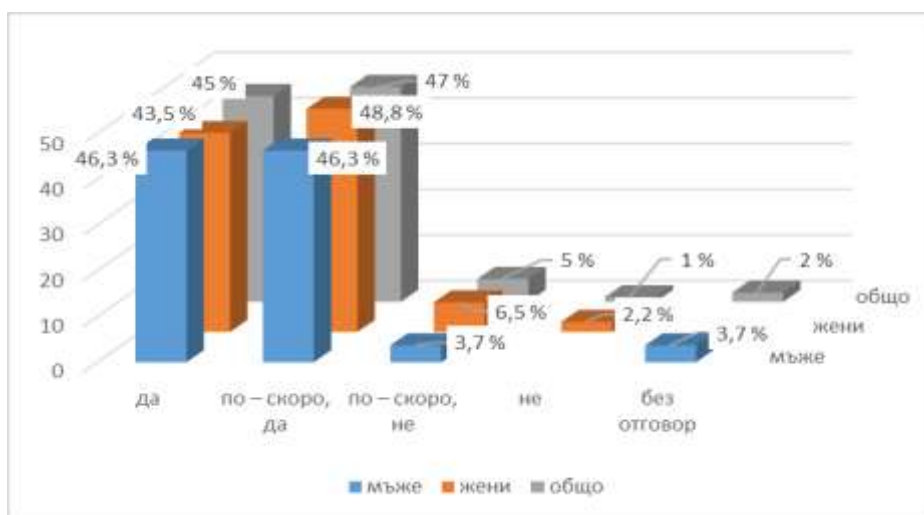

Започваме с нещо доста оптимистично. Според получените отговори на интервюираните лица се налага мнението, че едва 8 % от населението не живее добре. Ако към тях допълним и тези които са се въздържали да дадат отговор на този въпрос, то групата на недоволните от своя личен стандарт на живот ще нарастне до 12 %. Все пак това може да бъде обяснено – интервюираните лица са се опитали да защитят своето достойнство и поради това са потърсили спасение в уклончивото „по-скоро да“, което по друг начин вероятно е: „а бе справяме се...“ Този отговор е предпочетен от близо 2/3 от респондентите или два пъти повече от отговорилите с твърдото „да“.

Нека да бъдем разбрани правилно, тъй като ние нямаме желание да твърдим, че днес българите живеят зле, но на фона на днешните реалности – висока инфлация, ниски доходи и пенсии, и пр., няма как да приемем резултатът безусловно.

Оценка за община Белослав като място за живеене

Може ли да се каже, че общината и селището, в което живеете, е добро място за живеене?

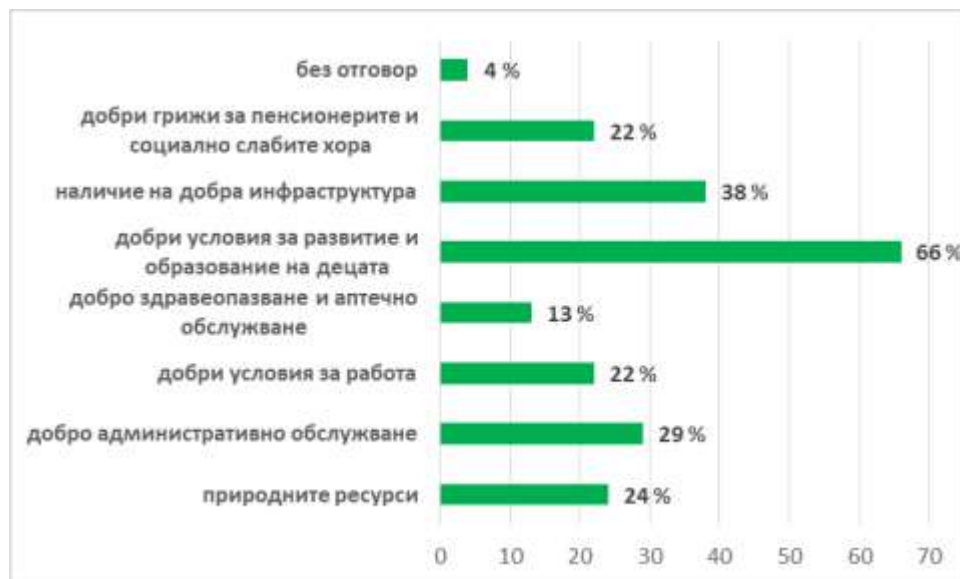

Тук отново се срещаме с едно изключително групиране по посока на положителните оценки. Нещо повече, отговорилите с категоричното „да“ почти доближава 50 %, а групирано – всички заявили, че общината и селището, в което живеят е „добро място за живеене“, вече надхвърлят 90 %. Този факт отново подбужда нашия скепсис и търсим обяснение в това, че в такива малки общности, каквото е населението в една община, още повече – селище, където всички хора се познават, при публичното говорене съществува нещо като автоцензура.

За да не бъдем упрекнати в преднамерен нихилизъм, предлагаме аргументите на анкетираните граждани в отговор на следващите два въпроса:

Кои са според Вас силните страни/ характеристики на общината?

От гледна точка на получените отговори по този въпрос оценката за общината като добро място за живеене е напълно основателна. При подобни индикатори като добри:

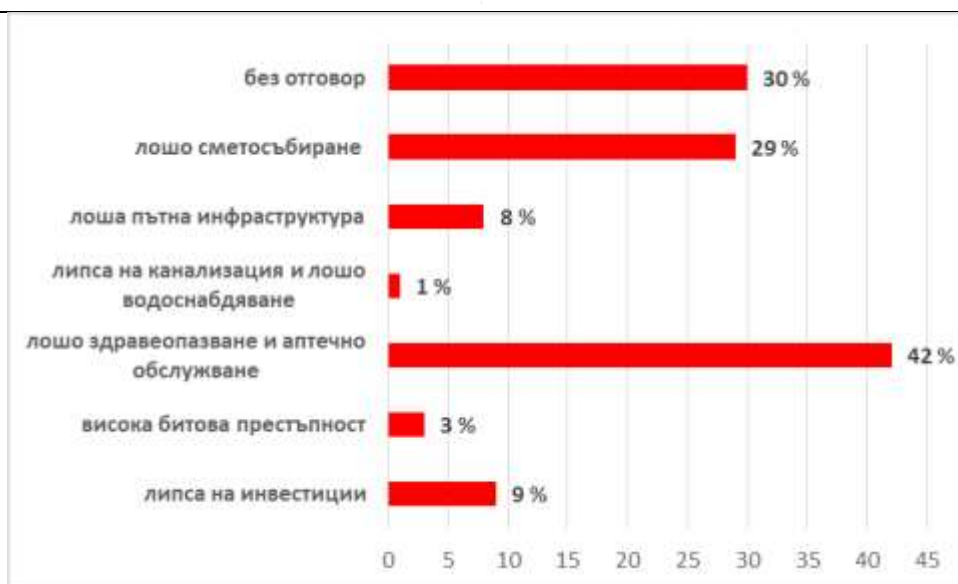
- условия за развитието и образованието на децата (66 %);
- инфраструктура (38 %);
- административно обслужване (29 %);
- природни ресурси (24 %);
- грижи за пенсионерите и социално слабите хора (22%);
- добри условия за работа (22%) и пр.

няма как да не се определят условията за живеене като добри, макар не всички да са потвърдени от същите нива на положителна оценка каквито регистрирахме в отговорите на предходния въпрос. Това разминаване може и да бъде обяснено. Напр. за човек може и да стигат един-два положителни отговора, за да се оцени и цялото като добро. Дори това количествено е доказуемо. Може да се проследи и корелативно – да речем показателя „добри грижи за пенсионерите и социално слабите хора“ и групата на пенсионерите.

Въпреки това на основание на получените резултати на въпроса: „Кои са най-сериозните проблеми/ слабите страни на общината?“, редица въпроси остават отворени. Напр. може ли да се определи едно място като добро за живеене, ако 42 % споделят, че нямат добро здравно и аптечно общуване, или, че почти 1/3 не са доволни от сметосъбирането и управлението на битовите отпадъци и пр.

Наред с това за едно и също нещо са регистрирани както положителни, така и негативни оценки – напр. за здравното и аптечно обслужване 13 % споделят, че е добро, а 42 % - тъкмо обратното, както и срещу добра инфраструктура (38 %) стоят 8 % - лоша пътна инфраструктура, плюс 1% липса на канализация и лошо водоснабдяване и пр.

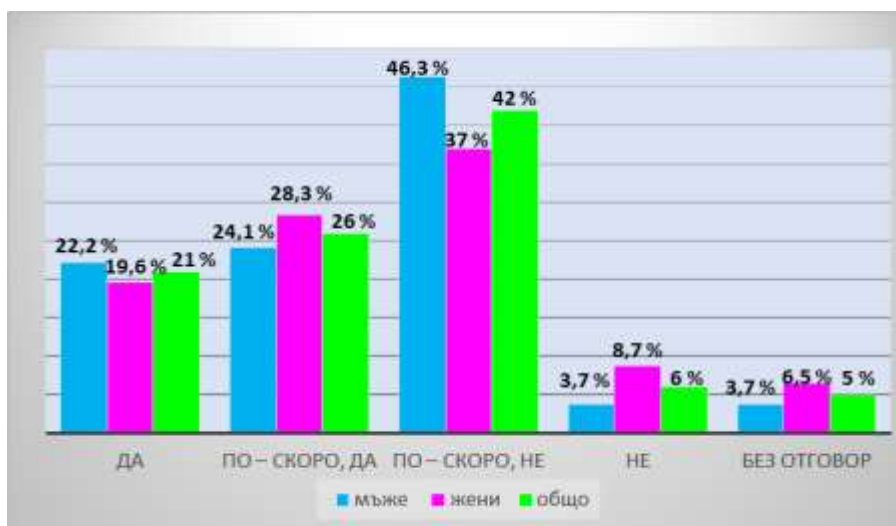

Ето защо в обобщение може да се каже, че е налице известно вътрешно лутане на респондентите, подбудено от нещо което притеснява респондентите да отговарят свободно както положително, така и негативно. За нас регистрираните резултати са недостатъчно надежди, което при един по-задълбочен анализ би потвърдило нашата хипотеза.

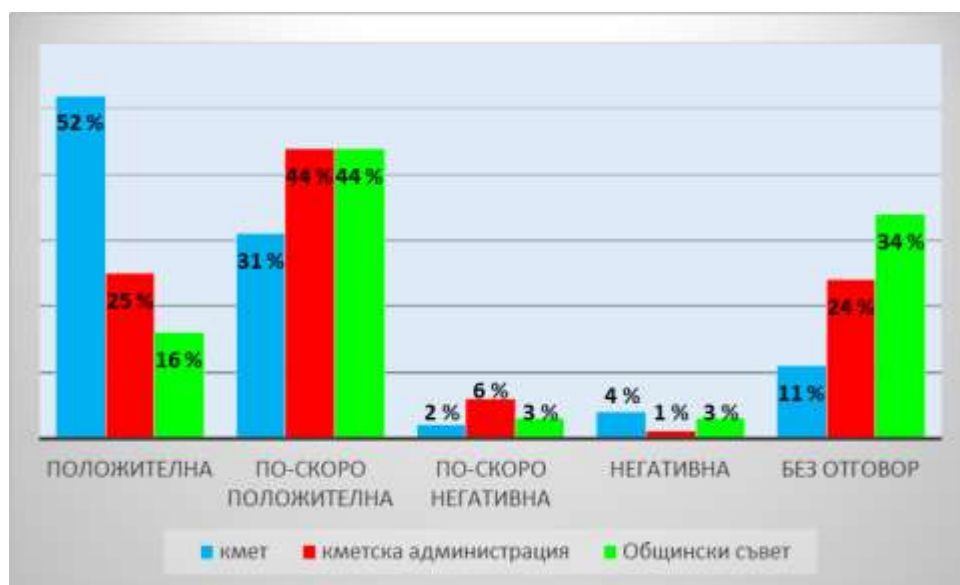
4. Оценка за местното самоуправление и местните институции

С цел да се стъпи на някаква база за оценката на гражданите за местното самоуправление зададохме въпросът: „Интересувате ли се от проблемите на общината и общинските политики?“

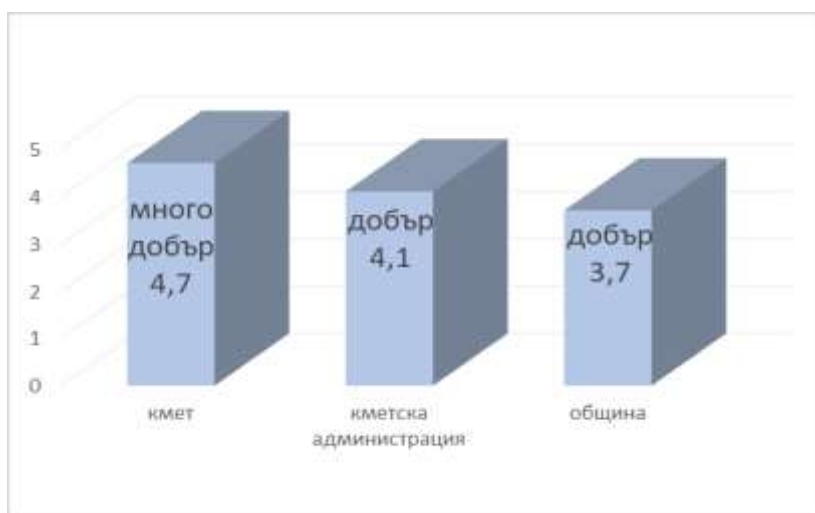
Получените резултати категорично раздели населението на две почти равностойни групи – интересувачи се (47 %) и незаинтересованите (48 %). И само 5 % от респондентите се въздържат от отговор. Тези резултати според съществено значение за по-нататъшния анализ.

Така например интересно е какво може да мотивира част от тези, които заявяват, че не се интересуват от институциите на местното самоуправление на въпроса „Каква е Вашата оценка за дейността на кмета, кметската управа и общинския съвет?“, решават да дадат положителна оценка за тях.

Например положителната оценка за кмета достига до 83 % от респондентите, за кметската администрация тя е 69 %, а за Общинския съвет – 60 %. В същото време въздържалите се от отговор се движи между 11 и 34 %. Затова според нас по-реалистично стоят резултатите в графиката по-долу, в която е отразена оценката на респондентите по шестобалната система за същите тези институции.

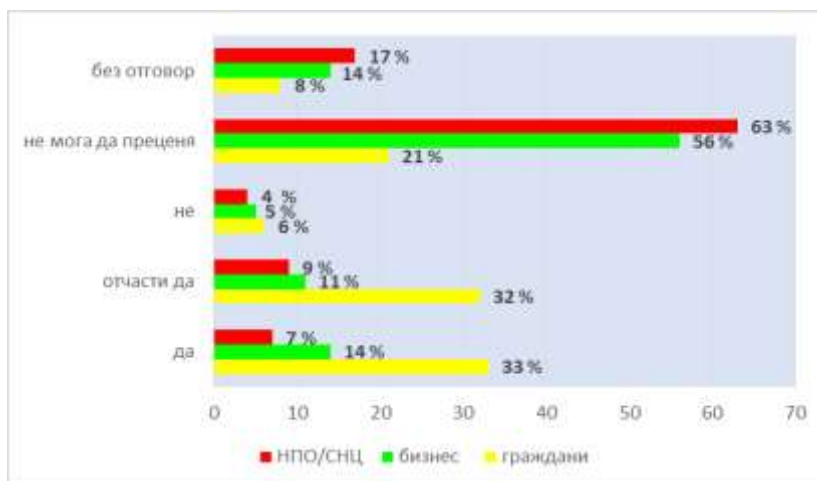
Забележка: коректно е да отбележим, че при изчисляване на средно аритметичната оценка сме включили и групата на въздържалите се от отговор, чиито отговори сме приравнили към 0. Затова ще представим и оценките изчислени само от отговорилите, а те са: за кмет – 4,9; за кметската администрация – 4,4 и за Общинския съвет – 4,0.

Ето и още два шриха свързани с оценката на гражданите от общината за институциите.

В отговор на въпроса: „Може ли да се каже, че кмета и общинските съветници се интересуват от мнението гражданите, бизнеса и НПО?“, получихме следните резултати:

Тук отново се срещахме с групиране около положителния изказ, което виждаме и при отговарянето на следващия въпрос: „Предоставят ли необходимата информация кметската администрация и общинския съвет за своите решения и дейност пред обществеността?“ Поради това отново заставаме пред дилемата кое е вярното – ниската заинтересованост на гражданите към проблемите на местното самоуправление и дейността на общинските институции или високото доверие към институциите и задоволството от информацията, която институциите им предоставят!? Но, факт е че получаваме такива противоречиви мнения отговаряйки на различни въпроси, в които се съдържа логическа връзка помежду им.

„Предоставят ли необходимата информация кметската администрация и общинския съвет за своите решения и дейност пред обществеността?“

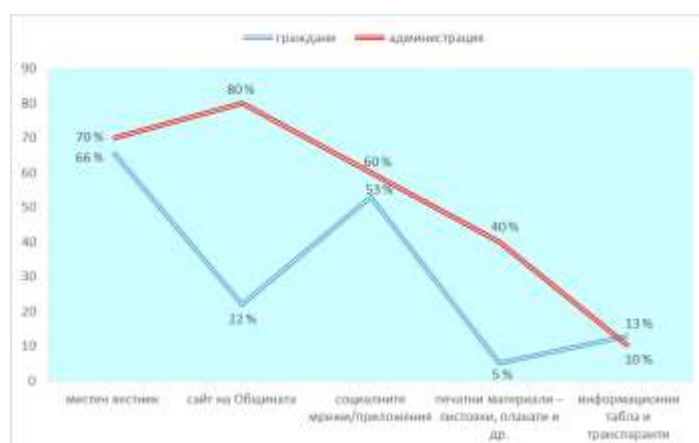

**По кои пътища основно се информирате
за дейността на кметската управа и общинския съвет?**

Нашият извод, който си позволяваме да направим е не просто, че имаме потвърждение на хипотезата, формулирана в теоретичния модел, а че това е съществен проблем при реализацията на задачата поставена пред настоящия проект: повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав. Това е съществено предизвикателство и за самите общински институции, да отворят дейността си към гражданското общество.

При сравнението на каналите на информационното взаимодействие, на които залагат институциите с тези, които са предпочитани от гражданите се забелязват известни разминавания и допирни точки, подсказващи кои от използваните средства са най-ефективни, което обаче не означава останалите да бъдат пренебрегвани.

При анализа тук ще отбележим, че като загадка е отговорът, както на представителите на администрацията, така и на гражданите – общински вестник, тъй като не можахме да открием такъв нито сред традиционните, нито сред електронните вестници.

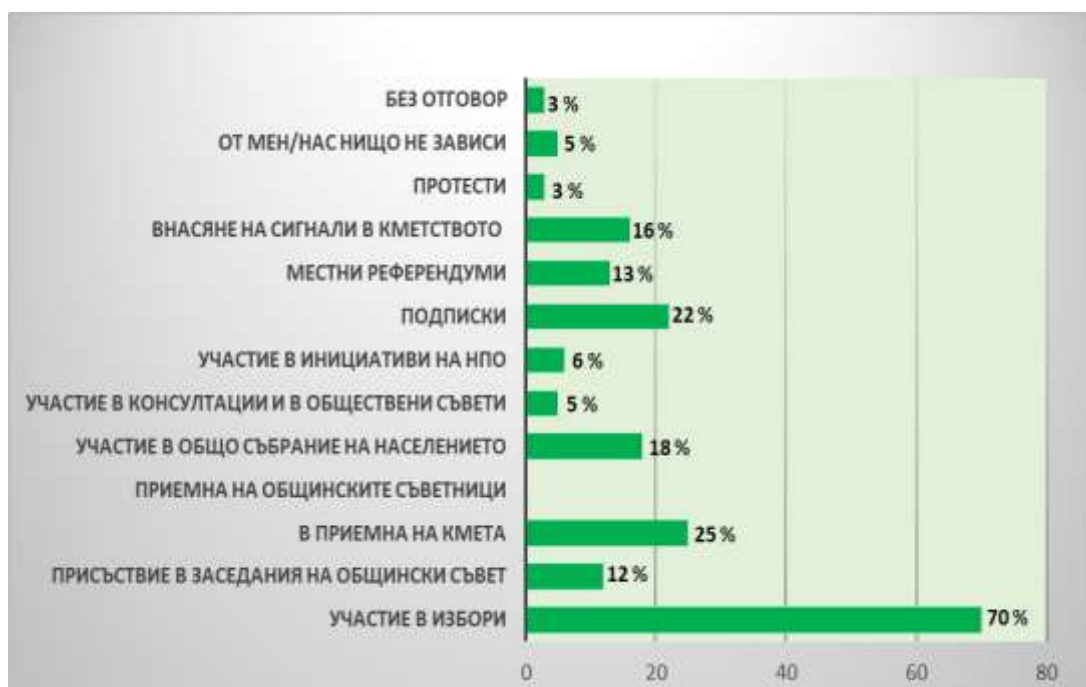
Гражданското участие в местното самоуправление – възможности и реалности

Изключително важен момент в настоящото изследване е прегледа и анализа на мненията интервюираните граждани относно възможностите и реалностите за гражданското участие, както и сравнението между тях.

Ще започнем от въпроса: „Според Вас, по какъв начин може да се представи мнението на гражданите, неправителствените организации и бизнеса относно решенията и дейността на кмета и на Общинския съвет?“

Като имаме предвид по-горе казаното относно доверието на гражданите за това, че местните институции се интересуват и вземат предвид мнението им при вземането на своите решения, което определено е мотивиращо за това – да заявяват и защитават своите позиции по проблемите на местното самоуправление, проблемите на общината и на селището, в което живеят.

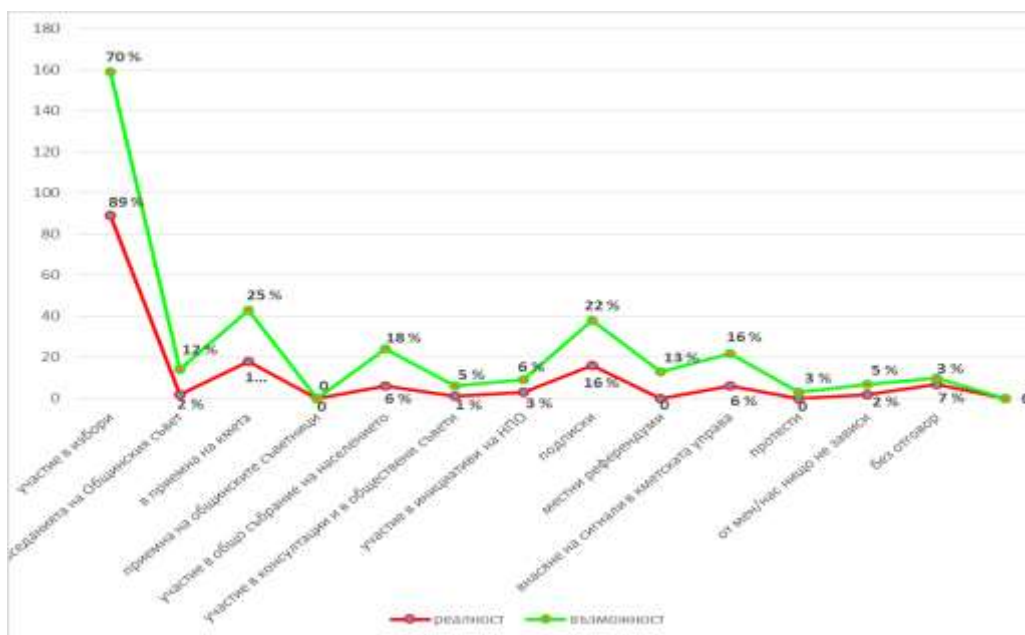
Получените резултати говорят за това, че гражданите са видели в една твърде широка рамка на формите, чрез които биха могли да заявят своето мнение, оценки и позиции. В същото време като изключим съвсем естествено широкото позоваване на изборите като форма, всички останали не надвишават 25 %, които се отнасят за друга традиционна форма „приемна на кмета“, разчитаща на живата връзка. Сред предпочетените форми попадат още: подписка (22%); общо събрание на населението (18 %); сигнали и жалби (16 %); местен референдум (13 %) и присъствие в заседания на Общинския съвет (12 %). Тук обаче нашия критичен поглед се спира върху ниските резултати за форми, с които свързваме представата ни за активно гражданско общество – участие в инициативи на неправителствения сектор (6 %), участия в консултативни и др. обществени съвети (5 %) и протести (3%), а отговор като участие в местни инициативни групи и др. съвсем липсват, може би защото изискват по-голяма ангажираност!?

Това се отразява и върху отговорите на въпроса: „Вие лично участвали ли сте/включвали ли сте поне веднъж в: ...?“, а те са:

Ето и кривите при сравнението между резултатите на двата отговора:

Тук ще отбележим, че като изключим отговора „участие в избори“, при който делът на посочилите реално участие надвишава групата на посочили изборите като възможност, при всички останали делът на възможностите надвишават реалното участие, което естествено би трябвало да е така. Но, и още нещо в това разминаване може да заключим, че то подсказва за потенциал на гражданското участие.

И съвсем в края ще отбележим, че високите стойности на позоваването на изборите като форма на изява на мнението на гражданите съвсем не означават избирателската

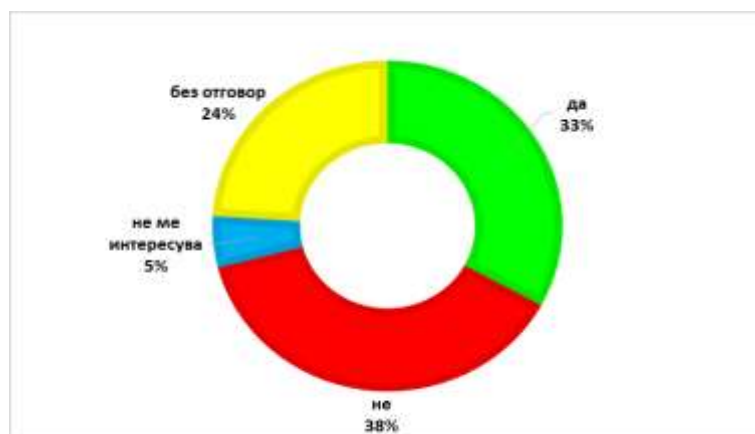

активност в изборите. Те са или възможност или това че някога някой е участвал в избори.

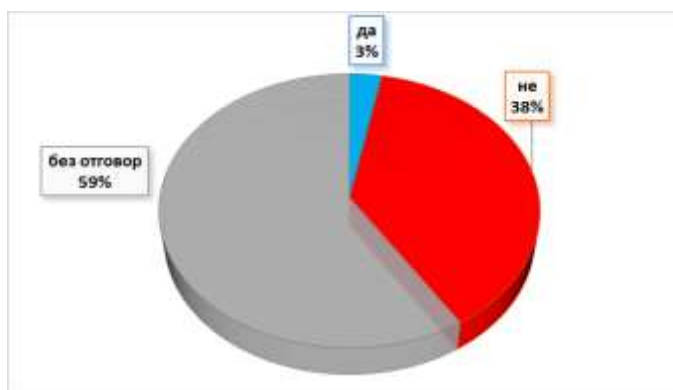
Друг индикатор за гражданска активност е не просто информираността, но и съпричастността на гражданите към дейността на местните институции. В случая към реализираните общински проекти.

Известно ли Ви е какви проекти са осъществени в общината?

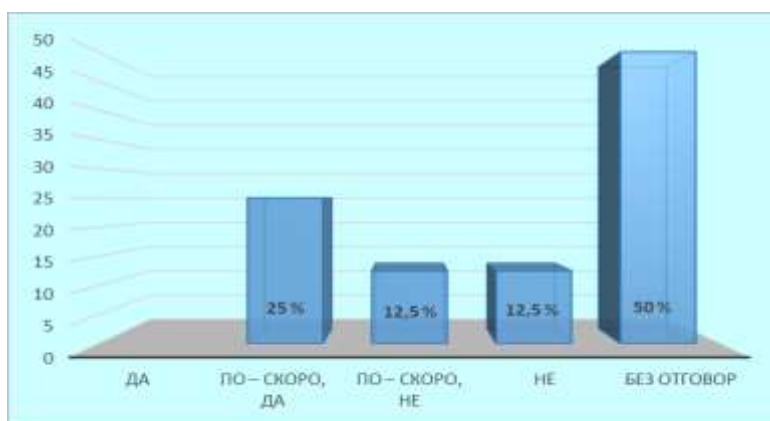

Само 33 % от респондентите заявяват, че са информирани за реализираните общински проекти, докато неинформираните и тези които не са интересуват въобще от това сборно са 43 %. Отклонилите въпроса ни и съответно неотговорили са 24 %. Обобщението ни, че независимо от тези отговори, явно е, че проектите не са достатъчно представени пред населението. Като познаваме практиката при реализацията на проектите много често се използват информационни табла и транспаранти в затворени пространства или се представят единствено в официалния сайт на общината, поради което информацията достига до един ограничен кръг от граждани. Подценяването на възможностите за представяне на проектите чрез информационни табла и транспаранти, поставени на публични места, което дава възможност почти цялото население да се запознае, че се работи или е реализиран даден общински проект, възможната причина за получения резултат в графиката по-горе.

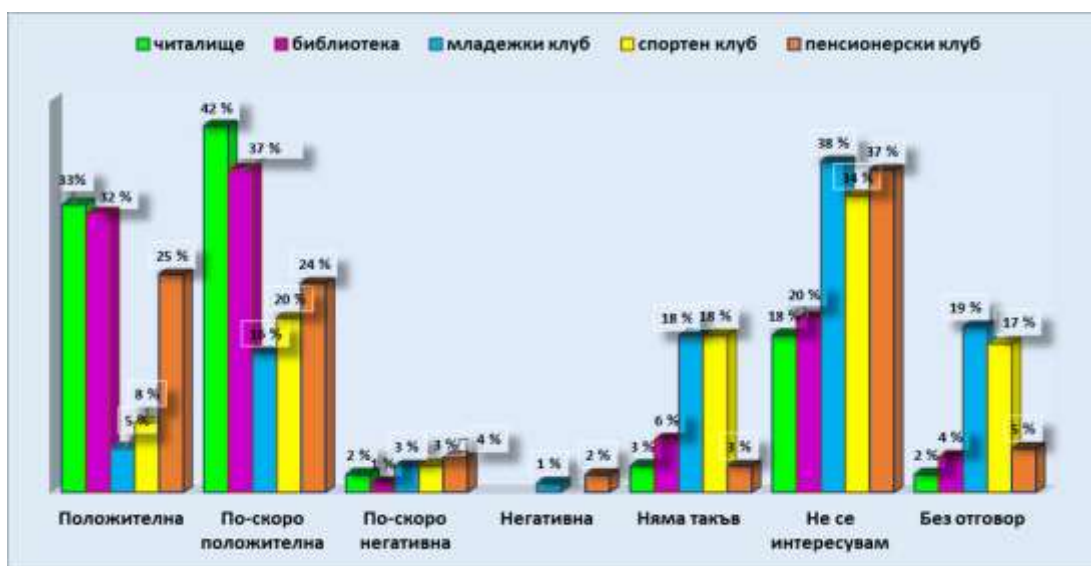
Подобно нещо би могло да се каже и във връзка с резултатът, който получихме и в отговор на въпроса: „Известни ли са Ви неправителствените организации, действащи в общината?“

Тази почти нищожна популярност на НПО организациите сред населението не бихме обяснили единствено с незаинтересоваността на гражданите, тъй като и самите представители на неправителствения сектор заявяват ниска ангажираност към общите за населението въпроси, свързани с местната политика, т. е. 75 % не поемат ангажимент за лидиране на гражданското участие в процесите на местното самоуправление. Според интервюираните представители на неправителствения сектор те имат ограничен опит в работа по проекти и основно работят в своето тематично пространство, което е на училищните или читалищни настоятелства.

Тук ще обърнем внимание и на взаимодействието и оценката на гражданите с институти, имащи съществено значение за социалния живот на различните поколения граждани. Нашият въпрос е свързан с идеята, че оценката за тях отразява в известен смисъл и за мястото му в живота на оценяващия. Затова нашето питане е: „Каква е оценката Ви за дейността на читалището, библиотеката, младежкия, спортния и пенсионерския клуб?“

Нашият прочит на получените резултати ни води към извода, че макар и с различни стойности гражданите потвърждават чрез положителните оценки тези

институти имат място в живота на населението от общината. Традиционен първенец, ако си позволим класирането им, заема читалището, следван непосредствено от библиотеката.

В същото време трябва да отбележим, че младежкия клуб или центъра за работа с младите хора стои на последно място, което сигнал за спад в работата с тези, които винаги в нашето общество са определяни като „нашето бъдеще“. Трябва да си признаем, че в анкетната карта пропуснахме да потърси оценка и за центровете за работа с децата, но от други наши подобни изследвания сме забелязали, че последните са по-значими за гражданите от младежките клубове, което подсказва, че в един момент днес нашето общество абдикира от загрижеността си към младите хора, а после се питаме защо е налице младежката миграция, както в рамките на страната, така и в чужбина.

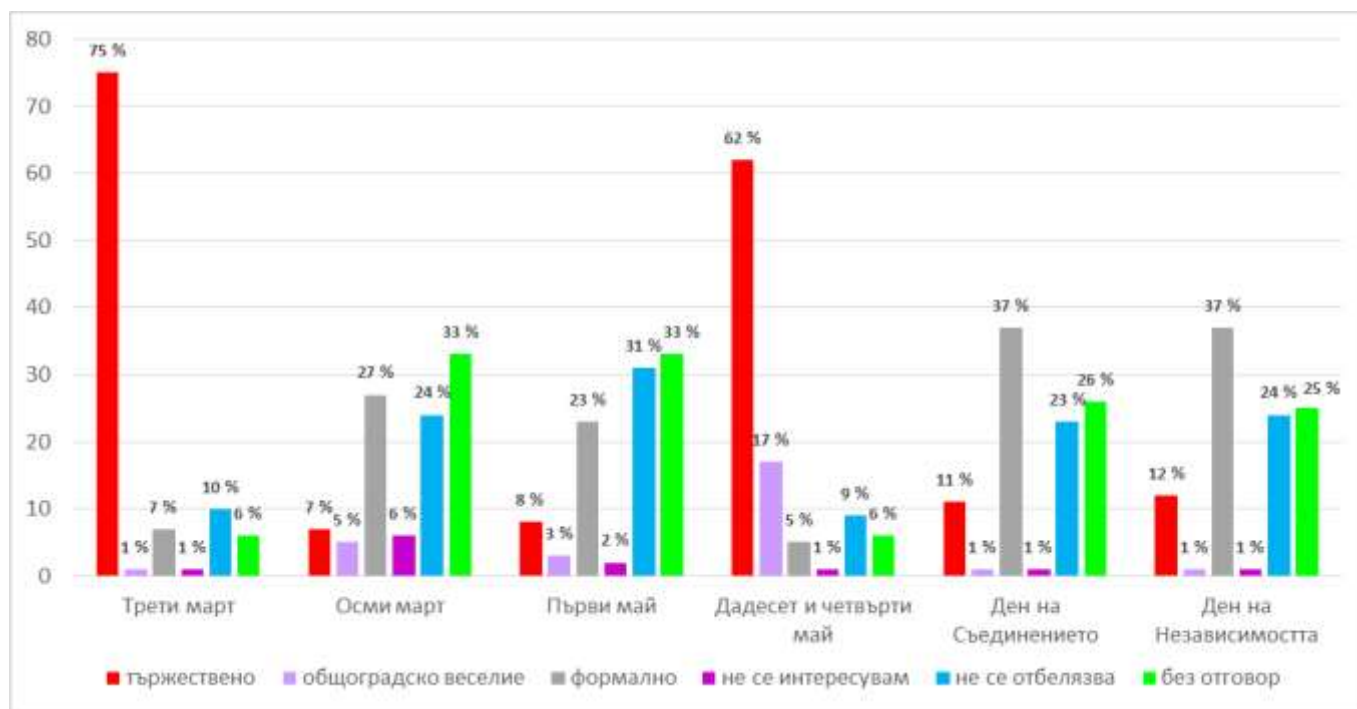
Нещо подобно бихме могло да се каже и за спортните клубове, което също заслужава да се замислим и в рамките на местните политики и в местното самоуправление.

Колкото до пенсионерските клубове с очеридните тенденции на застаряването на населението започват да присъстват в все по-широк кръг от хората в общината и отделните селища.

И още един поглед към обществения живот в общината и по местоживееене. Тук нашето внимание е насочено към пространството на празничността. Празниците според нас са съсредоточие на ценности, тържественост, веселие и усещане на отделния човек вписан, чрез всичко това в общността.

Нашия анализ е разделен в две части: 1) официални празници и 2) празници, предполагащи по-скоро веселието като форма на отбелязването им.

Национален и официални празници

За нашите респонденти най-вълнуващ е Националният празник – Деня на Освобождението (3 март). Друг значим празник е обичаята от всички българи Ден на

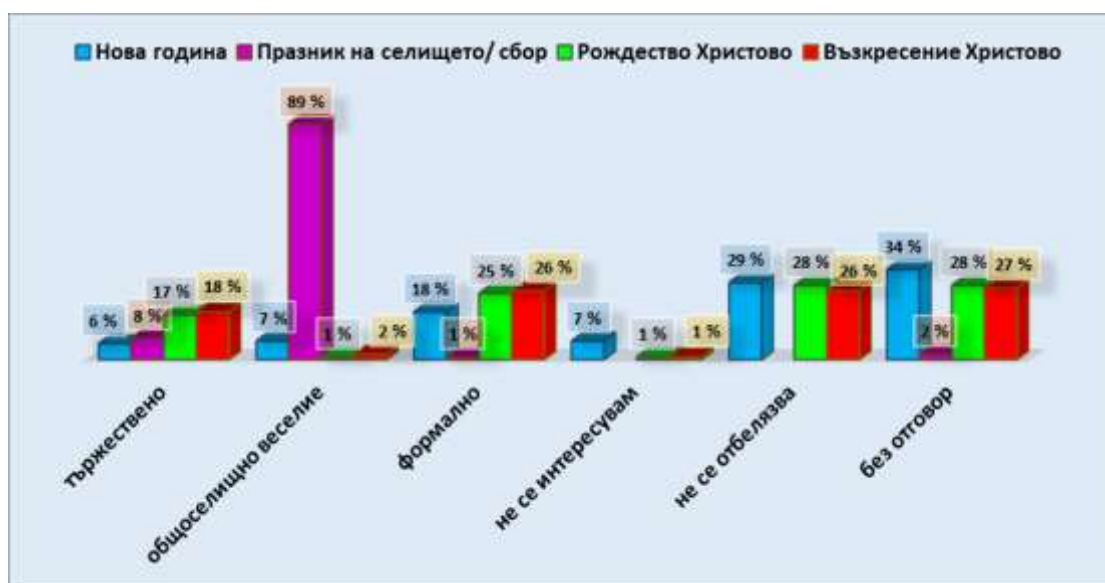
българската писменост, просвета и култура (24 май). И двата празника се отбелязват във всички селища от общината, макар че в някои от тях то е по-скоро граничещо с формалността.

Очевидно от графиката е, че празници като Международния ден на Жената и Международния ден на труда в периода на прехода са загубили своя авторитет и празничност. Тази констатация вероятно не е изненадваща, но озадачаващо е дали ценността на жената и труда са загубили своята стойност в днешното общество, но това е вече друг въпрос. Нашата задача тук е само да отчетем, за под 10 % от гражданите тези празници имат значение.

В същото време новите празници като Денят на Съединението и Денят на Независимостта все още не са натрупали своя авторитет сред гражданите, а институциите все още не са осмислили тяхната празничност като форми за отбелязването им. Затова те повече се приемат като пореден почивен ден, в който се затваряме в дома и в домашните работи, а тяхната ценност за Родината ни и самочувствието ни като българи е докоснала малко над 10 % от населението, както на общината, така и в национален мащаб.

А как стоят с отбелязването на такива празнични дни като Нова година, празника на селището или както традиционно го наричаме сборът, с Рождество Христово (Коледа) и Възкресение Христово (Великден)?

От получените резултати е видно, че

Новата година е загубила своя блясък на отбелязването ѝ, но в същото време Рождество Христово - Коледа е по-скоро затворено в семейството и потребителско – подаръчната еуфория, кулминиращи около т. нар. „черни петъци“, за сметка на тържествено отбелязване и особено на общоселищното веселие. Подобно е положението с отбелязването на Великден.

И накрая ще завършим с нещо оптимистично – сборът е празникът, който най-много вълнува населението, което е знак за възраждане на една българска традиция, но трябва да отбележим, че сборът винаги е бил обвързан с всички останали празници,

макар в него винаги е надделявало като акцент -чувството за общност и общностна принадлежност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ

Тъй като в рамките на коментарните бележки си позволихме да правим и, произтичащите от тях изводи, ще приключим с това, че чрез изследването и анализа описахме една твърде характерна за съвременното ни общество картина на състоянието на местното самоуправление у нас. Нещо, което бихме констатирали за всяка община. Ето защо не бихме се впуснали в критични бележки, още повече, че това не е нашата задача.

Доколкото направихме такива по-горе, те са свързани с идеята да очертаем проблемите, които стоят пред всеки подобен проект като „Повишаване ролята и отговорностите на гражданите в демократичното развитие на местно ниво в община Белослав“, а те както видяхме не са никак малко.

За надмогване на наложилото се статукво искаме да обърнем внимание на смисъла и задачите на настоящия проект:

Какво означава да се повиши ролята на гражданите в местното самоуправление ако не – гражданите да заемат, полагащото им се от Конституцията и законите, централно място в политическото пространство?

Как може да се постигне това, ако не – по пътя на осмислянето и практическото приложение на посоченото в Конституцията: „Цялата държавна власт произтича от народа. Тя се осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в тази Конституция.“ (чл. 1, ал.2). А това означава, да се използва инструментариума, предвиден в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, в Хартата за местното самоуправление в ЕС, Кодекса на добрите практики за гражданско участие в процеса на вземане на решения и др., както и прилагане на всички полезни и не забранени от законодателството форми на гражданско участие.

Разбира се, успешното присъствие на гражданите в местното самоуправление е възможно само, ако те поемат отговорно своята роля в местното политическо пространство, т. е. наред с решаването на личните си проблеми по местоживеене, да осмислят въпросите, свързани с природните ресурси, общинската собственост и финанси, общинските услуги и пр. като собствени и да се ангажират с тяхното решаване в пряко взаимодействие с местните институции.

На основата на проведеното комплексно изследване, съчетаващо документално и количествено социологическо проучване, екипът реализирал настоящия проект формулира следните препоръки:

1. Областна управа наред с осъществяването на определените по закон дейност за провеждане на държавната политика в местното самоуправление да стимулират общинските институции за прилагане на добрите управленски практики за предоставяне на информация на населението, за използване на разнообразни форми на включване на гражданите в процеса на местната политика и пр., като напр. ежегоден конкурс между общините в областта, провеждане на срещи с неправителствени организации, граждански инициативни групи и с населението по места.

2. Кметовете, кметската администрация и Общинския съвет наред със законово установените и наложените в практиката традиционни форми на работа да разширяват пространството и формите на диалог и взаимодействие с гражданите като:

2.1. Предоставят навременна и ясна информация, осмисляйки спецификата на различните канали за комуникация – напр. в сайта да се дава информация за текстове от законите, свързани конкретните казуси по проблемите, които предстоят да се решават и особено казуси свързани с проблемите на заинтересованите лица; в сайта на общината да се предоставят пълните текстове на проектите на документите (наредби, промени на общинските данъци и такси, разпореждания с общинска собственост, бюджет и пр.) които предстоят да бъдат обсъждани и приемани; чрез социалните мрежи наред с представянето на актуалните новини, да се правят препратки къде са предоставени пълните текстове на документи, проекти и пр., както и да се използват възможностите на този комуникационен канал за получаване на обратна връзка и реакция на гражданите, да се създават форуми за обсъждания по различни проблеми; за групите - алиенираните от общинската политика и по-възрастните групи от населението да се използват като форма за информиране, тъй като те не използват възможностите на сайта и социалните мрежи; накрая да не се пропускат възможностите на живите контакти – срещи с населението по места или на мястото проблема и пр.

2.1. Организируют публични срещи с населението – граждански събрания, консултативни и обществени съвети, кръгли маси, срещи с инициативни групи и др. форми, целящи активизация на диалога и включването на гражданите в местното самоуправление.

2.2. Провеждат проучване на общественото мнение и по-конкретно на общността на засегнатите лица – потребители на транспортни услуги, събиране на отпадъци и пр., чрез количествени и качествени социологически изследвания – анкети, фокус-групи, форуми в социалните мрежи и др.

2.3. Иницирират и създават възможности за провеждане на местни референдуми, финансиране за реализация на граждански инициативи, осъществяване на форуми за решаване на казуси, свързани с конфликтни интереси или за разпределения на ресурси, и др., с което да се подкрепи авторитета и тежестта на взетите решения по значими и дългосрочни проблеми, приемане на програмни документи и др.

2.4. Осмислят празничното време и пространство като време са активен сътрудничество и диалог с и между гражданите, за да надмогнат тривиалния модел на формална тържественост при отбелязване на националните и особено на празниците с традиционно и местно значение.

3. Гражданското общество – НПО в сътрудничество с инициативни групи и активни граждани, да надмогнат разбирането за зависимост и ограничените възможности на гражданите за въздействие върху дейността на местните институции, което се изразява в:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

3.1. Укрепване на неправителствения сектор и инициативните групи като компетентност и развитие на инструментариума за авторитетно влияние върху институциите и населението в общината, отваряйки програмите и дейността си към проблемите на местното самоуправление и в отговор на интересите и потребностите на гражданите.

3.2. Неправителственият сектор, инициативните групи и будните граждани, като използват съвременните и традиционни средства за информация да насочват вниманието на населението към значими проблеми на общините, селищата, кварталите и пр., и полагат усилия за мотивиране и повишаване компетенциите за активно гражданско участие чрез форми за партньорство или натиск да въздействат върху работата на институциите за решаването им.

3.3. Сформиране на структури за участие на ниво селище или на част от него (блок, улици, квартал, махала и др.) – квартален съвет, инициативна или доброволческа група и пр., относно публични инвестиции, предоставяне на услуги и т. н.

И в крайна сметка, бихме си позволили да препоръчаме на средствата за масово осведомяване, образователните институции, читалищата и НПО непрестанно в рамките на своите компетентности да създават условия за гражданското образование и стимулиране на гражданската активност.

